

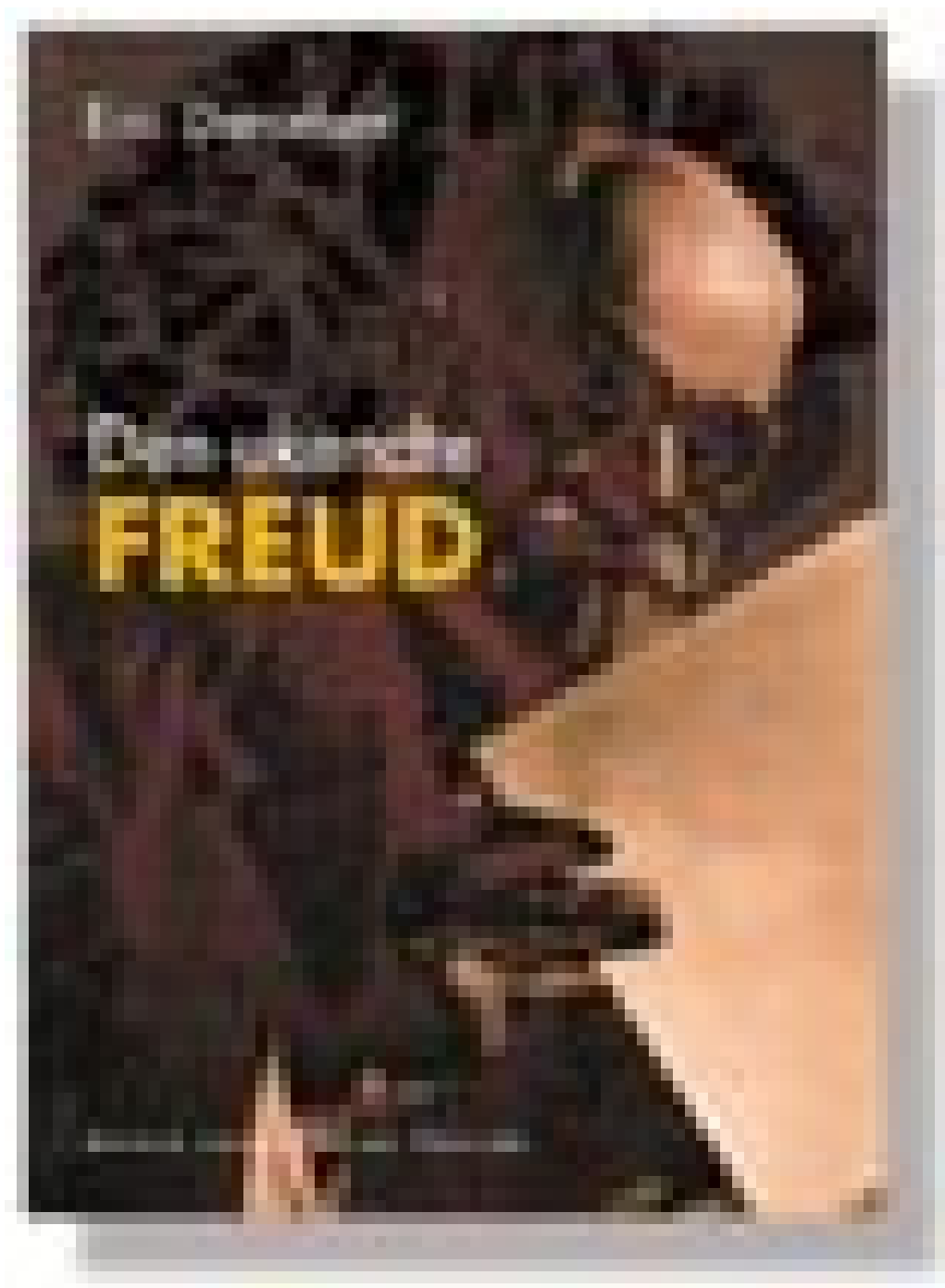

Kritikk av Freud

BOKOVERSIKT

Den 80 år gamle Eric Danielsen er journalist og forfatter. Allerede som ung mann sendte han i 1955 ut den første kritiske analyse av psykoanalysen på dansk: *Kritik af psykoanalysen*. Han beskrev den som et polemisk stridsskrift. Den tilsiktede offentlige debatt uteble imidlertid, men det er lov å forsøke seg igjen.

På omslaget av foreliggende bok heter det: ". . . siden 70erne har et hurtigt voksende antal uafhængige forskere vist os en hidtil ukendt Freud og tegnet et mørkere, men mere realistisk bilde end det, vi er vant til. Den nyere forskning er mest tilbøvelig til at betragte psykoanalysen som en pseudovidenskab . . ."

De vel 20 kapitlene tar opp emner som Freuds såkalte kokainepisode, hvorfor Freud oppgav forførelsesteorien, nyere syn på Freuds sykehistorier, bruddene med medarbeiderne Josef Breuer, Wilhelm Fliess, Alfred Adler, Wilhelm Stekel, Carl Gustav Jung, Otto Rank, Sándor Ferenczi samt Freuds menneskesyn.

Mye av den kritikk som her serveres som nyere vitenskapelig forskning, er påstander og spekulasjoner av gammel dato. Interessant og tankevekkende er de mange menneskelige glimt som kommer til syne i de offentliggjorte brevvekslingene mellom Freud og hans venner og kolleger. Forfatterens sitater fra disse verker har mest preg av å fremstille Freud som et ufordragelig maktmenneske, som opptrådte "mere som forretningsmand end som videnskabsmand" (s. 233). "Samtidig med nedvurderingen af andre ophøjede Freud sig selv . . ." og la derved "selv grunden til den grænseløse overvurdering, han har været genstand for – indtil i dag" (s. 235).

Boken er journalistisk velskrevet og til dels spennende lesing. Men jeg frykter at forfatteren heller ikke denne gang makter å vekke til live en offentlig debatt. Dertil er for mye av det som serveres gammelt nytt.

EivindHaga

Rogaland psykiatriske sjukehus

Publisert: 10. desember 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.